

ԻՐԱՆՈՒՆԲ

ԻՐԱՆՈՒՆԲ ԱՋԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ՉՈՐԵՔԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ

ԲԱՃԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Պոլիսիոյ համար Տարեկան 12 փր.
» » Վեցամսեայ 6 փր.
Արսասանեանի համար (Երկու փոքր մեկ
համարով) Տարեկան 14, վեցամսեայ 7 փր.
Անդրիպոյի » 2.60 տոլ վեցամս 1.50
ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԵԼԻ

Համակիր ամսական արկի հետեւեալ հասցեով
ԽՐԱՆՈՒՆԲԻՆ «ԻՐԱՆՈՒՆԲ» ՀՐԱՊՐՈՅ. — ՎՍԻՆԱ (Պոլիսիոյ)
Редация на ВѢСТНИКЪ
„И правуникъ“
ВАРНА (България)
Rédaction du journal
„Iraounik“
V A R N A (Bulgarie)

Խմբագրութեան ուղղեալ գրութիւն
եւ չեն որկուր եւ յարմար դասուած-
ները միայն կը հրատարակուին աւ-
անդրովին կամ մասամբ:
Պատուցանւոյ տողը 20 սանթիմ. երե-
փեւ աւելի անգամներու համար 20 օ/
գեղ կը լինի:

«ԻՐԱՆՈՒՆԲ»

Թերթիս գոյութիւնը խել մը առա-
ջակի շնորհաբար շնորհակալութեամբ ը-
լալով, ամեն ազատ ու ստոր միջոց
ի գործը դրին նախկին խաղը խաղալու
եւ պատճառ դառնալու «Իրաւունք»-ի
երկրորդ անգամ ընդհատմանը: Կը
խոստանանք ժամանակին պարզելով
այդ խաղին մանրամասնութիւնը մեր
ընթերցողաց հետաքրքրութիւնը զո-
հացնել:

Շնորհակալութեամբ կը յայտարարե-
նք թէ այս անգամ Տ. Նիքոլա Տրա-
կուլէֆի որ ծանօթ է իր հայաստա-
նական գործունէութեամբը հաստատա-
մունքով, բարեհաճած է ընդունիլ
թերթիս պատասխանատուութիւնը:

ԽՐԱՆՈՒՆԲԻՆ

ՔՆՆԱԴԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

Ընդունուած ճշմարտութիւն
մըն է թէ, քննադատութիւնը յա-
ռաջիմութեան խթանն է: Այս
ճշմարտութիւնէն կը հետեւի թէ,
քննադատութեան հակառակդներն
ալ յառաջիմութեան թշնամի են:

Ամէն ազգի մէջ հանրային խըն-
դիրը ու գործընդերքը քննադատողի
գիրը գրելով միայն լրագրութեան
վերապահութեամբ է: Եւ արդէն լրա-
գրին դրութեան իրաւունքը տուող
գլխաւոր պատճառներէ մին հան-
րային գործընդերքը քննադատութիւ-
նն է: Ու եւ լրագիր եթէ իր այս
պարտականութիւնը չ'ըմբռնէր եւ
կամ ալ կամ նկատումներով ա-
նոր մէջ կը թերանայ, պէտք է
զանի գոյութեան գլխաւոր իրաւ-
ունքէն դադարած նկատել: Որովհե-
տեւ երբ լրագիրը մը քննադատու-
թեան յատուկ սիւնակները միմիայն
չ'հասնիրական, կամ հոսակցական
եւ կամ դատարարային նեղ հաշիւ-
ներու կը յատկացնէ ու այդ ա-
նոցով կը գիտէ հանրային գործը-
նը, դա կը գաղթի հանրութեան
աչալուրջ հակողը ու դատախազը
ըլլալէ, եւ ժողովուրդը կը լքանէ
զայն: Դա կը նմանի վաճառատան
մը մասնաւոր միջնորդին որ իր
բոլոր առուածախին մէջ միայն ու
միայն իր վաճառականին շահը նը
կատի կուեննայ, որովհետեւ ինքն
ալ անոր հաշուին կապրի. հետեւ

ւորարդէպի յաճախորդը իր ցոյց
տալ փորձած անկեղծութիւնը, եր
գոյնիւրը ու պատուոյ խօսքերը մի
միայն անկէ քանի մը տոնթիմ
տակի շահելու համար շտապուած
կեղծիքներ են: Վաճառական
խորհրդներուն, որոնք այդ կեղծիք
ներէ կը խաբուին: Նոյնպէս վա-
յն ժողովուրդին որ մասնաւորն
րու կամ դատարարի մը հաշուին
համար գոյութիւն տաւ լրագրի
մը ըսածին կամ գրածին հաւատք
կընծայէ:

Երբ ժողովուրդի մը ապրած քա-
ղաքական ու ընկերական պայման-
ները բարեփոխուելու անհրաժեշտ
պէտք ունին, ինչպէս մերը, այդ
ժողովուրդի ամեն մէկ անհատը
պարտի հետաքրքիր ըլլալ իր շուրջ
անցած դարձածներուն: Ժողովուր-
դի այդ հետաքրքրութեան յա-
գործը տուողը գլխաւորաբար մա-
մուլն ի մասնաւորի լրագրութիւնն
կրնայ ըլլալ:

Բայց երբ մամուլին ներկայացու-
ցիչները ու եւ հանրային խեղճոյ
մէջ իրարու տարակարծիք կը
գտնուին, ու միոյն գովածը միւ-
սը կը պարտաւէ. այդ խեղճիւն-
քը մօտէն քննելու եւ պրպտելու մի
ջոց չունեցող ժողովուրդը իսկ
ճամբու մէջ չիմալու եւ անհարա-
զատ հոսանքէ մը չի մղուելու հա-
մար լրագրային միջոց մը ունի ըն-
տրելիք, այն է իր ուղղորդութիւ-
նը չի վրիպեցնել անկախութեամբ
ըլ ու անկողմնակալութեամբը փոր-
ձուած լրագրութեան:

Երբ այս կարգի լրագրութեան հան-
րային գործը մը կամ գործիչ մը
կը քննադատեն, անշուշտ իրենց
գրական փաստերը ներկայացնե-
լով, անմիջապէս հարուածուողնե-
րու ու հակառակորդներու խմբակ
մը իրենց դէմ կը գտնեն. որոնք
ամեն գնով այդ արդար բողոքոյ
ձայնը մարել, կամ գեթ խային վր-
կուելով մը ու ստոր շարժումներով
եւ դաւաճանմիջոցներով խեղդել կը
շանան: Այդ պարագային ժողովուր-
դը, զգայուն ժողովուրդը, նուի
րական պարտականութեան մը
հանդէպ կը գտնուի, պաշտպանել
իր հարազատ դատախազը, օգնել
իր անկողմնակալ շտապին, սա

ալ քաջալերուած, իր մատը քրն
նադատական օղակէն բնու չի հի-
ռացնէր, որով միշտ կ'իւրաքարակա-
նացնէ հանրային յառաջիմութեան
թելերը, յար շանթահարկով կու
սակցական եւ շահախնդրական նը
կատուիներով անոնց ձօնեցողները:
Ահա այդ անկախ քննադատու-
թիւնն է որ ժողովուրդեան յառաջ
գիմութեան խթանը կը կոչուի:
Գոյրպէք

ՔՐԻԿԵՐԻ ԱՅՏԸ

«Եւրոպայի մէջ քաղաքակրթու-
թիւնը, մարդասիրութիւնը եւ ի-
րաւարարութիւնը լայն տեղ մը
բռնած են» ըսուելուն հակառակ
մնչեւ ախոր մէկէ աւելի փորձե-
րով տեսած ենք թէ, քաղաքա-
կրթութեան աշխարհի մեծ պատմութիւնը
հոն են ուր որ էին տակէ տարիներ
առաջ, ու ախոր աւելի շահախնդիր
նուազ ասպետական են քան հին
դարերը:

Վերջացող այս քանի մը շարժ-
ման մէջ քաղաքական շրջանակ-
ներու կարեւորագոյն հարցերէն մին
եղաւ Քրիկէրի նախագահին Եւ-
րոպայի մէջ:

Գործադր, սակայն մեծ պատ-
մութեան մէջ միշտ պատուաւոր
տեղ մը պահող Պօէրներու պիտը
այսօր իր արի հայրենակիցներուն
արեւն արցունքով տակաւին բռ-
նուած խարխուլ աղաւթութեան մը
տակաւնութիւնը կը խնդրէ մեծ
եւ զօրեղ ազգերէն:

Պօէրնական խնդրանքներուն
Ամերիկա էն առաջ «ոչ կարեւոր»
ըսաւ: Ս. Լուպէ Քրիկէրին ձեռ-
քը բռնեց, քիչ մը լացաւ անոր
գրիմացը ու ճամբեց: Չարը կը խոր-
հի ընդունել զայն. իսկ երեակնի.
զսկակցութիւնը Անկլո-Ալման հա-
մաձայնութեամբ կապուած Անգ-
լիոյ հետ բարեփոխի իրենց դռները
կը գոցեն ծերունագոյն գիւղացի
նախագահին տունը: Ու միաժաման-
եակ Հոլանտա կ'ըսէ կեցիր հարս.
նիքս լինալոյ յետոյ իրաւարու-
թեան տեսանի մը կոչին կը ձայ-
նակցիմ:

Տարակոյն չիկալ թէ այս հոկա-
սական արտայայտութեանց մէջ էն
անկեղծն ու ուղիղը հոլանտականը
ըլլալ բայց ոչ հեղինակաւորն ու
արդիւնաւէտը:

Իրաւարարութեան տեսնի մը
կոչը կարելի է որ ընդունելութիւն
չի գտնէ Պիւլիքի, Հոմի եւ Վիէն-
նայի գահիւններէն. իսկ եթէ գտնէ
ալ յուսարի չէ որ ի նպաստ Պօէր-
ներու ազգեցիկ գիր մը խաղան
Գերման, Իտալացի եւ Աւստրիա-
ցի պատուիրակները: Ու միւսին
ատեն նոյնպէս շատ ալ հաւանական
չիւրի որ Գոգիա եւ Բուսիա ու-
զեն մինչեւ վերջին ծայրը երթալ
ամէն գնով հակակշռելու հակա-
պօէր տրամադրութիւնները:

Ներկալ պայմաններով ինչպէս
յուսարի չիւրի որ Քրիկէրի այ-
ցերը գրական օգնութիւն մը ու-
նենան թերեւ ծերունագոյն նա-
խագահը ինքն ալ շատոնց համոզ-
ուած է ասոր, սակայն իրեւ հայ-
րենաւոր Պօէրն եւ խղճամիտ պաշ-
տօնեայ պարտք մըն է որ կը կա-
տարէ եւ պիտի կատարէ ցմահ:

Թրանսպալի եւ Պօէրներու հի-
մակուան կացութիւնը եւ Քրիկէրի
քաղաքակրթութեան աշխարհի պաշ-
տօնական շրջանակներու ըրած
այցը կսկծալի յիշատակ մը կ'ար-
թընցնէ մեր մտքին մէջ: Գործը
առաջ լիւնն Զ. Բ. Թաքալորոյս
գործողութեան արքան ալ Քրիկէրի
նման ամենաքրիստոնեայ Եւրոպայի
կը գիմէր բարբարոսաւոր Կիլիկի-
ոյ հայութեան փրկութեանը հա-
մար:

Դարեր առաջ լիւննի ալ ընդունելու
թիւններ եղան եւ ցաւակիցներ
գտնուեցան, սակայն ամենքն ալ
լոկ պատճառական անօգուտ ցոյցեր
էին դէպ ի հայութիւնն ու հայ
արքան որ սրտին կսկծէր գերեզ-
ման իջաւ իրեն հետ ալ յաւիտե-
նապէս քնացիւրով հայուն ու կի-
լիկիոյ յոյսը Սէն-Տընիի պատմա-
ման դամբարանին մէջ:

Ու Եւրոպայի տեսններ ներ-
կայի շուրջ ալ շահախնդիր չէր:

Լիւննի գիրիցմանը իր դարուն
մէկ սքանչելի եւ պերճախօս բողո-
քն է Եւրոպայի աններելի եւ հա-
կաքրիստոնէական խուլութեանը:

Իցիւ թէ նորէն Եւրոպայի հողին
վրայ թերեւ Հոլանտայի մէջ Քրիկ-
էրի գերեզմանն ալ 19 րդ դարու
կոյր շահախնդրութեան եւ ներքե-
նալ բարբարոսութեան բողոքը եւ
Պօէրներու փրկութեան դամբարա-
նը չըլլար:

Սոսիւն

ՊՈԼԻՏԵՑԻ ՀԱՅՈՑ
ՎԵՐԱՋԱՐԹՆՈՒՄԸ

Տարիէ մը ի վեր Պոլսէն ալ զայնոց մէջ տիրող զգայնութեան գրգռելը և ալիքի թափը խորհրդին որչա՞մ մղուած կռուին անկուն աւստրիականը եզոզ Տիար Մանուկ Ղեւոնդեանի հետ մասնաւոր տեսակցութիւն մը ունեցայ վերջին ճանապարհորդութեանս միջոցին:

Այս համակրելի ծերունին թէև երկար տարիներ ուսմէն կռավարութեան պաշտօնեայ եղած և հանգստեան թռչակի իսկ կոչուած է, բայց ըստ ամենայնի տիպար հայ մը մնացած ըլլալով, անցեալ տարի երբ իր գաւառային պաշտօններէն Պոլսէն, իր ծննդավայրը վերադարձած է, տեղւոյն ազգային վարժարանին և գործերուն անկերպարանի վիճակը տեսնելով, չէ կրցած անտարբեր մը նստիլ: Ազգ. երկսեռ բարեկարգեալ վարժարան մը ունենալու համար թաղ. խորհուրդին իր ըրած դիմումներուն ապարդիւն մնալը տեսնելով և միւս կողմէ ալ եկեղեցւոյն շուրջ 30000 ֆր. հասոյթին կորստեան մատնուելուն հետզհետէ վերահասու ըլլալով, տեղւոյն քաղաքացիականութեան բողոքած է նախ ինքն միայն, յետոյ ընկերներով, թայց քաղաքացիականութիւնը երբ անտարբեր գտնուած է Տիար Ղեւոնդեանի բողոքներուն, սա տեղական թերթերու մէջ ըննադատական խիստ յօգուածներ գրած և թաղ. խորհուրդին ամէն մէկ վատ արարքը մատնանիշ ընող տեսարկներ և յայտարարութիւններ հրատարակած է իր որոշ ստորագրութեան տակ:

Տ. Մանուկ Ղեւոնդեան իրը գաղափարական և դիտական մարդ բնաւ երկիւղ չէ ունեցած Վիճակագրով քաղաքացիական անտարբերութեան դէմ ալ բողոքելու: Իր հրատարակութիւնները ու գումարումները մէջ արտասանած ճառերը վերջապէս ազդած են թմրած Պոլսէնցիներու սրտին, որոնք սկսած են հետզհետէ խըմբուիլ: Տ. Ղեւոնդեանի շուրջը: Սա վերջերս ալ աւելի ոգեւորուելով, և մասնաւոր գործուած ահագին զեղծումները ապացուցանող զօրաւոր փաստեր ալ ձեռք ձգած ըլլալով, հարիւրաւոր ստորագրութիւն կրող հանրագրութիւն մը ի ձեռին ներկայացած է քաղաքացիականութեան, և ստորագրութեան թաղ. խորհուրդը իբր 120,000 ֆրանք եկեղեցւոյ հասոյթները զեղծող:

Արդարութեան պաշտօնեան արդէն քննութեան ձեռնարկած է:

Տիար Մ. Ղեւոնդեան Պոլսէն չի ալիքի թափը խորհուրդը տապալելէ վերջ՝ իր մշակած ազգագուտ մէկ ծրագիրը իրագործել պիտի աշխատի:

Այդ ծրագրի գլխաւոր կէտերը հետեւեալներն են:

Ա. Այն հայ որ 2 տարի Պոլսէն չի ալիքի թափը խորհուրդը իրագործելու չի ընկերացի, իսկ 5 տարի անցողը ընտրելի ըլլալ:

Բ. Հայոց եկեղեցիի հասոյթները ու վարժարանը քաղաքացիականութեան վերին հսկողութեան տակ, օգտուելով 1895ին հրատարակուած «Եկեղեցական օրէնք»-ի այն տրամադրութիւնէն, որով ոչ Սրբոտոքս եկեղեցիները կառավարութիւնէն բաւ ամենայնի տնկալ պէտք է մնան:

Գ. Նոր ընտրելի թաղ. խորհուրդներու հաշիւները քննելու, գործառնութեանց վրայ հակելու ու հրատարակութեան տարու պաշտօնով ելիք անձերէ բաղկացած միտայն մասնախումբ մը ընտրել:

Դ. Այլ կողմէ վարժարան մը վերահաստատել, լաւ դաստիարակ ուսուցչութիւններ բերելով և Պոլսէն:

Ե. Արական վարժարանը հիմնադրելու բարեկարգել, կարող հայ ուսուցչներ պաշտօնի կոչելով:

Զ. Եկեղեցւոյ երկրորդութիւնը հայկական ձայնագրութեամբ և ազգային եղանակներով ուսուցանել և երգել տալ:

Է. Եկեղեցւոյն չէնքը նորոգել:

Ը. Աղքատ պոռնիկներու ապաստանարան մը հաստատել:

Թ. Աղքատ ընտանիքներու նրպատելու համար տարեկան երկու երեք հազար ֆր. յատկացնել:

Ժ. Աղքատ ուսանողաց դպրոցական պիտոյքները հայթայթել և օգնել անոնց:

Այս բոլորը իրագործելու համար Պոլսէնցի եկեղեցւոյն տարեկան 30000 ֆր. հասոյթը բաւական կը նկատուի:

Ահա աւանք են Տիար Մ. Ղեւոնդեանի մշակած ծրագրին զրկաւոր կէտերը. և իր միակ նպատակն է կորստելու մօտ եզոզ Պոլսէնցի ազգայինները հայ պահել և հին ու նոր գաղթականներուն գաւառները ազգային դատարարականութեամբ պարզացնել:

Երբ Տիար Մ. Ղեւոնդեան յաջողի իր այս ազգայնէն ծրագիրը Պոլսէնցի մէջ գործադրութեան դնել, վստահ ենք թէ Ռուսները միւս քաղաքներն ալ պիտի հետեւին այդ օրինակին: Ռուսիոյ ի սրբ տէ յաջողութիւն և կարողութիւն կը մաղթենք:

ԶԵՆՈՅՑ

Ներկայ 1900 տարւոյ թաւանգի նը աւելող վճարող մեր քոչոր թաւանգորներուն այսօր կը դրկենք աշխիւ նոր Օրացոյց: Իսկ որոնք որ ցարդ չեն վճարած քոչոր հաւանք ընդհատող դրկել, որպէսզի քէ իրենց օրացոյցը ստանան և քէ քերթին առաքուել չի դադարեցնել:

—)(—

Մ. ՆԱՀԱՆԳՈՑ ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ
ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՀԱՅԵՐԸ

Ա.
ԵՐԵՎԱՆԻ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Յայտնի է որ, Միտացեալ Նախագահ Նախագահի պաշտօնաւարութեան շրջանը չորս տարի է. որովհետեւ նախագահի փոփոխութեան հետ երկրին ընդհանուր առեւտրական դրժները տարբեր հանգամանք մը կը ստանան, ու շատ անգամ կը դժուարանան խեղճ գործաւորին համար. օրուայ անհրաժեշտ պիտոյքն իսկ ճարելու միջոցները:

Նախագահի ընտրութիւնը հանրային ոգին յաւելոյ է. զիստոր խեղիւն է. ասոր համար և տարին անգամ մը Ամերիկայի քառասուն և վեց նահանգները թանգ կեղծել: Հիմա որ ներկայ Նախագահ Մ. Մաք Քինլիի պաշտօնաւարութեան շրջանը յաւելու վրայ է ամբողջ Մ. Նահագի օրուն յաւելի խեղիւն է Նախագահի ընտրութիւնը:

Այս երկիրը երբեք կուսակցութեամբ կը կառավարուի, իրիւր լիքէն: Հասարակագիտական, որուն Նախագահն է Բոլ Վիլք— և Տիմօքթիս— Ռաւկապետական որուն փոխ նախագահըն է ԲՍԹ թիւրքները: Ինչպէս Անգլիա կը կառավարուի Անգլիական և Պահագաղական կուսակցութիւններով:

Տիմօքթիս և Բիփրայիքէն երկու կուսակցութիւններն ալ ալ. սոր հրապարակի վրայ են իրենց առանձին Նախագահական թեկնածուներով. ու կուսակցական փութկոտ գործունէութիւնը որ անոնց մէջ կը տիրէ, եթէ հարեւանցի աչքով մը նայիս կերեւաւայիս թէ կուրը անխուսափելի է:

Հասարակագիտականները թեկնածուն է ներկայ նախագահ Պ. Մաքթիլի (Ըստ Միտացեալ Նախագահ Ազգային Սահմանադրութեան որով այսօր ամբողջ երկիրը կը կառավարուի, ու է Նախագահ միայն 2 շրջան, 8 տարի, կրնայ պաշտօնավարել) իսկ Խաւկապետականները թեկնածուն է Պ. Պրայն: Նախագահ շրջանին ալ այս երկու թեկնածուներն էին որ նախագահական ամբողջ ժամա. նակաւոր գրաւման փութկոտ գործունէութեան մէջ էին. կացու. թիւնը նոյնն է ինչ որ էր 96ին, ուր բնութեան վիճակը ու յոգուտ հասարակագիտականները Պ. Մաքթիլիի ընտրութեամբ:

Այս երկու թեկնածուները, որոնք պիտի ենթարկուին Ամերիկայեան սիթի ինքնիւր (քաղաքացի հպատակ) քուէարկութեան ու ըստ օրինի առաւելագոյն քուէ ունեցողը նախագահ պիտի ընտրուի:

Քաղաքացի ըլլալու պարտուց և իրաւունց, ինչպէս նաեւ ընտրողական ձեւակերպութեան մասին զըրել յաջողի ձեղելով, այս յօդուա

ծով զիտի խօսիմ երկու կուսակցութեանց վրայ:

Հասարակագիտական կուսակցութիւնը կը կազմեն երկրին վաճառականներու միջոցային մօք, ինչպէս նաեւ արհեստագործները (և նաեւ վերջերս) հասարակագիտականներ են: Իսկ Ռաւկապետական կուսակցութիւնը կը կազմեն խեղճ գործաւորներու միջոցային մասը: Ասիկա կը նշանակէ թէ Հասարակագիտականները (մէջէն կը պակին վաճառականներ) որ հաստատուելու և անուանի հաճախորդ օրէնսգէտներ են, սակայն հասարակագիտականները բոլորապէս Ռաւկապետականներուն հանճարի և հարուստներու միջոցային մասը կը կազմեն. ախպէս որ եթէ երբեք Հասարակագիտականը նեղը մնան դրամ ալ շատ ունին. քուէներ կը գնեն յօգուտ իրենց կուսակցութեան. և շատ ակումբեր կան ինչպէս Շուէներ, Ֆիլիպիններ և այլն. . . որոնք ահագին դրամ կը շորդեն այսպիսի բնութեանց փառանակ:

Այս երկրին մէջ ուր շուրջ 20,000 հայեր կը բնակին, պարտիք շատ թէ քիչ ուսումնարար ինչ երկու կուսակցութիւններն ալ որոնց մէջ չարին և թէ բարին մէջ ալ ակամայ մասնակցութիւն ըլլանք: Ուստի ոչ ի՞նչ չով պարտիք հետեւի երկու կուսակցութեանց բախուցներուն:

Գաւնիկ

ԵՐԿՍԵՆՈՒ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Ուրախութեամբ կարդացի Արեւիկի հոկտ. 9 թերթին մէջ թէ Ռուսները մէջ նոր վարժարան մը կը կառուցուի: Բայց շատ զարմացայ այս տոթիւն: Գուցարանի պարտին հետեւեալ դիտողութեան վրայ: «Նախագահարութեան ազդեցութեամբ վարժարանը պէտք չէ միւս նոյն յարկին տակ ըլլայ տղոց վարժարանին հետ միայն ներկայիս մէջ Ռուս ճոքիներու ուղեղին մէջ խառնուած կը գտնուի: Ուղեղի այս մասն երկար տարիներ կրթական ապագային մէջ փորձառութեամբ կազմած գաղափար պարզել:

Շատ դեղեկ բան է չէ թէ միայն վարժարանին չէնքը երկսեռ ընել ինչ որ աւելի գէշ է: Այլ երկսեռ ազգայն հաւաք կը թու թիւն տալ, զանոնք նստեցնելով միեւնոյն գրասենյակներ վրայ, ինչպէս որ նստած մեծցած են մանկապարտէզի մէջ: Սակայն ասոնք գեղեցիկ երազներ են տակաւին հայուն համար, որոնք ընտանեկան ուսգրային ներկայ վիճակին մէջ տղայիս յանդուգն ձեռնարկ մը օգտակար ըլլալէ հետո, աւելի վերաւար արդիւնք առաջ կը բերէ. կրթական շատ աւելի կարեւոր խնդիրներ: Եւ նոյնք կարողութիւն, որոնցմէ պիտի արտադրուեն ընտանեկան ընտիր դատարարութիւնը: Միւսին, այդ տարիներն Ռուսները չեն ըրել յաղաքներուն մէջ զեղքանի մը գարդիներ կը հինգնեն. անկի վերջն ալ ապագայ սերունդները թող արժանը տնօրինեն: Ամեն դրոյթ մէջ տեսնուած է թէ երբ առաջին թիւնը աստիճանաբար չէ, արդիւնք շատ վտանգաւոր կը ըլլայ:

Թէ՛ Պօլսի թէ՛ Գաւառները ուր որ

Отговори. Н. Драгулевъ
Печ. на Хр. Н. Войниковъ